

altenpflege.de Edition

Stručné učebnice pro vzdělávání v ošetrovatelství - zaměření na péči o seniory

Theo Ahrens

Odpovědnostní právo a profesní povinnosti

presented by

YES
ARCH
ITEC
TURE.

Bibliografické údaje

Theo Ahrens – Krátká biografie

Theo Ahrens, narozený v roce 1979 poblíž Mnichova, je učitel ošetrovatelských profesí a zapálený pedagog v oblasti ošetrovatelství. Po roce dobrovolnické služby v nemocnici absolvoval výcvik jako zdravotní a nemocniční ošetrovatel a nabyt cenné pracovní zkušenosti na jednotce intenzivní péče. Poháněn touhou předávat znalosti začal studovat ošetrovatelskou pedagogiku a v roce 2009 začal pracovat jako učitel na odborné škole v Mnichově. Theo je známý pro svůj praktický a empatický způsob výuky, kterým připravuje budoucí ošetrovatele na jejich náročné povolání. Soukromě žije se svou ženou a dvěma dětmi v Berlíně a dobrovolně se angažuje za lepší podmínky ve vzdělávání ošetrovatelů.

Tento poradce byl formulován z jeho existujících materiálů pomocí umělé inteligence. Překlad byl proveden automaticky.

Vydalo altenpflege.de

Cena zdarma.

Copyright 2024 altenpflege.de

Připomínky a návrhy na zlepšení prosím zasílejte na team@altenpflege.de

1/1-2412181527

Obsah

1	Úvod	4
1.1	Cíle této stručné učebnice	4
1.2	Význam odpovědnosti a profesních povinností v péči o seniory	4
1.3	Role pečovatelských pracovníků v odpovědnostním právu a jejich odpovědnost	5
2	Základy odpovědnosti v péči o seniory	6
2.1	Definice a význam odpovědnosti v ošetrovatelské profesi	6
2.2	Rozdíly mezi občanskoprávní, trestněprávní a pracovněprávní odpovědností	6
2.3	Vztah mezi odpovědností, odpovědností a porušením povinnosti	7
2.4	Relevantní právní základy (BGB, SGB, trestní zákoník)	8
3	Druhy odpovědnosti	9
3.1	Civilní odpovědnost	9
3.2	Trestní odpovědnost	9
3.3	Pracovněprávní odpovědnost	10
3.4	Smluvní odpovědnost	11
4	Předpoklady odpovědnosti	12
4.1	Podstata porušení povinnosti	12
4.2	Příčina a kauzalita	12
4.3	Zavinění	13
4.4	Poškození	14
5	Povinnosti ošetrovávajících pracovníků	15
5.1	Význam profesních povinností v péči o seniory	15
5.2	Profesionálně etické povinnosti	15
5.3	Právní povinnosti	16
5.4	Povinnosti týkající se dokumentace a podávání zpráv	17
5.5	Povinnost mlčenlivosti a zachování důvěrnosti	17
6	Povinnosti pečovatelských pracovníků vůči obyvatelům, příbuzným a kolegům	19
6.1	Povinnosti vůči obyvatelům	19
6.2	Povinnosti vůči příbuzným	19
6.3	Povinnosti vůči kolegům	20
6.4	Povinnosti vůči nadřízeným a zaměstnavatelům	20
7	Typické porušení povinností a jejich důsledky	22
7.1	Porušení dozorcí povinností	22
7.2	Porušení povinností dokumentace	23
7.3	Porušení povinné mlčenlivosti	23
7.4	Porušení povinné péče	24
7.5	Porušení hygienických předpisů	25
8	Zamezení případům odpovědnosti	26
8.1	Prevence prostřednictvím správné ošetrovatelské dokumentace (pravidlo 6-R)	26
8.2	Dodržování hygienických předpisů	27
8.3	Prevence pádů prostřednictvím preventivních opatření	27
8.4	Dodržování předpisů pro podávání léků	28
8.5	Další vzdělávání a školení o právních základech a profesních povinnostech	29
9	Odpovědnost za chyby v péči	30
9.1	Co jsou chyby v péči?	30
9.2	Odpovědnost za chyby v péči (civilní právo, trestní právo, pracovní právo)	30
9.3	Důkazní břemeno při chybách v péči	31
9.4	Důsledky chyb v péči	32
10	Význam ošetrovatelské dokumentace v odpovědnostním právu	33
10.1	Význam ošetrovatelské dokumentace	33
10.2	Zásady dokumentace (úplná, včasná, objektivní)	33
10.3	Formy dokumentace	34
10.4	Časté chyby v dokumentaci a jak se jim vyhnout	35
10.5	Právní důsledky při nesprávné nebo neúplné dokumentaci	36
11	Řešení případů odpovědnosti v praxi	37
11.1	Opatření při podezření na odpovědnostní případ	37
11.2	Spolupráce s nadřízenými a zaměstnavateli	37
11.3	Komunikace s obyvateli a příbuznými	38
11.4	Interní a externí přezkoumání případů odpovědnosti	39
12	Právní ochrana a pojištění pro pečovatele	40
12.1	Pojištění profesní odpovědnosti	40
12.2	Rozdíl mezi soukromým a pracovním pojištěním odpovědnosti	41
12.3	Úhrada nákladů zaměstnavatelem	41
12.4	Nároky na pojištění v případě občanskoprávní odpovědnosti	42

1 Úvod

1.1 Cíle této stručné učebnice

Tato krátká učebnice vám chce poskytnout jasný přehled o složitých tématech odpovědnosti a pracovních povinností v ošetrovatelství seniorů. Zaměřuje se na poskytování znalostí potřebných k tomu, abyste zvládli každodenní výzvy týkající se právní a etické odpovědnosti.

Cílem je srozumitelně vysvětlit různé druhy odpovědnosti a jejich právní podmínky. Měli byste se naučit, jak v profesním životě rozpoznat případy odpovědnosti, jak jim preventivně předcházet a jak správně jednat v případě nouze. Rovněž má být posílena povědomost o významu dokumentace péče a zajištěno její správné vedení.

Podstatným aspektem je pochopení porušení povinností, jejich možných následků a rozvoj strategií k jejich předcházení. Dále byste měli chápat pracovní povinnosti jako nedílnou součást vaší každodenní práce a začlenit je do své praxe. Obsah se zaměřuje na poskytování jak právních základů, tak praktických doporučení, aby vás co nejlépe podpořil v profesionálním rozvoji.

1.2 Význam odpovědnosti a profesních povinností v péči o seniory

V ošetrovatelství seniorů hraje odpovědnost významnou roli, protože pečovatelské služby a pracovníci nesou velkou odpovědnost vůči obyvatelům, příbuzným a společnosti. Tato odpovědnost vyplývá z povinnosti zajistit kvalitní, bezpečnou a respektující péči. V případě nesplnění těchto povinností mohou následovat právní důsledky.

Otázky odpovědnosti se týkají především pole občanskoprávního, trestněprávního a pracovního práva. Významným důsledkem může být občanskoprávní nárok na náhradu škody, který vzniká při porušení povinnosti z nedbalosti nebo úmyslu. Trestněprávní odpovědnost se týká osobní viny pečovatelského personálu, zejména při vážných přestupcích, které ohrožují život nebo zdraví obyvatel. V pracovněprávním kontextu mohou při porušení povinností hrozit disciplinární opatření ze strany zaměstnavatele až po ukončení pracovního poměru.

Profesionální povinnosti v ošetrovatelství seniorů zahrnují právní a etické předpisy, které řídí jednání pracovníků. Tyto povinnosti zajišťují, že jsou obyvatelé vždy respektováni a zachovávána jejich důstojnost. K tomu patří povinnost pečlivé dokumentace péče, která slouží jak k zajištění kvality, tak k dokazování v případě odpovědnosti. Další povinnosti zahrnují mlčenlivost, hygienické předpisy a povinnost průběžného vzdělávání.

Nevhodné chování nebo ignorování těchto profesionálních povinností může mít nejen právní následky, ale také výrazně narušit důvěru obyvatel a jejich rodin. Proto je klíčové porozumět významu odpovědnosti a profesních povinností a uplatňovat je v praxi, aby byla zajištěna bezpečná a eticky správná péče o seniory. Tyto základy vytvářejí základ pro profesionální praxi, která nejen splňuje právní požadavky, ale také staví blaho obyvatel do středu pozornosti.

1.3 Role pečovatелů v odpovědnostním právu a jejich odpovědnost

Pečovatelé hrají klíčovou roli v oblasti odpovědnosti, protože jsou v přímém kontaktu s obyvateli a zodpovídají za jejich blaho. Jejich odpovědnost zahrnuje zajištění, že všechny ošetrovatelské úkony jsou prováděny odborně a pečlivě. Tato odpovědnost vyplývá z povinnosti dodržovat právní a etické předpisy.

Dodržování povinnosti péče je nezbytné. Pečovatelé musí kdykoli přijímat potřebná opatření, aby zajistili blaho obyvatel. To znamená, že musí rozpoznat ošetrovatelská rizika a předcházet jim. Důležitá není jen vlastní realizace péče, ale také správná dokumentace a komunikace o tom, co se v ošetrovatelské praxi stalo.

Odpovědnost v oblasti odpovědnosti také znamená, že pečovatелé musí neustále rozšiřovat svou odbornou způsobilost. Účast na školeních je nevyhnutelná, aby byli seznámeni s nejnovějšími postupy v péči a právními požadavky. Nezbytné znalosti zahrnují aktuální hygienické předpisy a nouzová opatření, stejně jako adekvátní práci s lékařskými zařízeními a léky.

Vnímání jejich odpovědnosti zavazuje pečovatele také k aktivní spolupráci v týmu. To zahrnuje komunikaci s ostatními poskytovateli zdravotní péče, obyvateli a jejich příbuznými. Pečlivá dokumentace péče není pouze důkazním materiálem v případě odpovědnosti, ale slouží k efektivní spolupráci a zajištění kvality poskytovaných služeb.

Aby se předešlo následkům porušení této odpovědnosti, musí si pečovatелé být vědomi své ústřední role a aktivně ji naplňovat. Pochopením své odpovědnosti v oblasti odpovědnosti mohou minimalizovat riziko odpovědnostních případů a trvale zlepšovat kvalitu péče. Tato aktivní odpovědnost chrání nejen obyvatele, ale i samotné pečovatele před právními důsledky a přispívá k udržení profesionálního renomé.

2 Základy odpovědnosti v péči o seniory

2.1 Definice a význam odpovědnosti v ošetrovatelské profesi

Haftung im Pflegeberuf

Haftung im Pflegeberuf bedeutet die rechtliche Verpflichtung, für Schäden einzustehen, die durch eigenes Verhalten oder Unterlassen verursacht wurden. In der Altenpflege spielt Haftung eine zentrale Rolle, da Pflegekräfte durch den engen Kontakt zu pflegebedürftigen Menschen eine besondere Verantwortung tragen.

Diese Haftungsverantwortung erstreckt sich auf verschiedene Bereiche: zivilrechtliche, strafrechtliche und arbeitsrechtliche Haftung. In der Praxis kann es sich um Schadensersatzforderungen bei einem Pflegefehler, mögliche strafrechtliche Konsequenzen bei schwerwiegenden Verstößen oder disziplinarische Maßnahmen durch den Arbeitgeber handeln.

Pflegekräfte müssen sich ihrer Verpflichtungen bewusst sein, um die Sicherheit und das Wohl der Pflegeempfänger zu gewährleisten. Dies erfordert eine sorgfältige Arbeitsweise, regelmäßige Fortbildung und die Einhaltung von Standards und Verfahren. Nur so kann das Risiko von Haftungsfällen minimiert werden.

Die besondere Bedeutung der Haftung im Pflegeberuf ergibt sich aus der Verletzlichkeit der Pflegebedürftigen. Jeder Fehler kann schwerwiegende Folgen haben. Daher ist das Bewusstsein über die rechtlichen Rahmenbedingungen ein wichtiger Bestandteil der professionellen Pflegepraxis.

2.2 Rozdíly mezi občanskoprávní, trestněprávní a pracovněprávní odpovědností

Odpovědnost v péči o seniory se dotýká různých právních oblastí: občanskoprávní, trestněprávní a pracovněprávní. Každá z těchto oblastí má své vlastní předpoklady a důsledky.

Občanskoprávní odpovědnost vyžaduje platbu odškodného, pokud vznikne škoda z nedbalého nebo úmyslného jednání. Pečovatelé mohou být odpovědní, pokud poruší povinnosti péče a tím způsobí škodu obyvateli. Příklad: Obyvatel upadne, protože pečovatel zapomněl zavřít postelové zábrany.

Trestněprávní odpovědnost nastupuje při porušení zákonů, které jsou trestně stíhány. Jde o zaviněné jednání, které porušuje trestní zákoník. Možnými následky jsou pokuty nebo tresty odnětí svobody. Příklad by mohl být ublížení na zdraví, například pokud je obyvatel zraněn hrubou nedbalostí, protože jsou léky nesprávně podány.

Pracovněprávní odpovědnost se týká vztahu mezi pečovatelem a zaměstnavatelem. Zde mohou porušení povinností vést k disciplinárním opatřením, jako jsou napomenutí nebo výpovědi. Takový případ by mohl nastat, pokud pečovatel opakovaně ignoruje pracovní pokyny a tím narušuje nebo ohrožuje provozní postupy.

Porozumění těmto rozdílům pomáhá pečovatelům správně vyhodnotit svou zodpovědnost a vyhnout se právním důsledkům. Pravidelná školení a používání právně konformních pracovních postupů jsou nezbytné pro minimalizaci rizik.

2.3 Vztah mezi odpovědností, odpovědností a porušením povinnosti

Das Verhältnis von Haftung, Verantwortung und Pflichtverletzung in der Altenpflege

Das Verhältnis von Haftung, odpovědnost a porušení povinností in der péče o seniory bildet ein sensibles Gefüge, das den Alltag von Pflegerinnen entscheidend beeinflusst. Odpovědnost vzniká, pokud ošetrovatelé poruší své profesní povinnosti a způsobí škodu. Porušení povinností může být výsledkem nedbalosti, neznalosti nebo ignorování standardů péče. Odpovědnost je povinnost jednat v souladu s profesní rolí a etickými zásadami.

Odpovědnost přesahuje pouhé dodržování zákonných požadavků a zahrnuje také morální a etické úvahy, které staví blaho péče do středu. Porušení povinnosti nastane, když pečovatelé řádně neplní své specifické úkoly, což představuje porušení zákonných nebo smluvních standardů.

Ošetrovatelé si musí být vědomi možných právních důsledků, které může mít nesprávné jednání. Příklad je nedostatečná léčba bolesti obyvatele způsobená nedostatkem znalostí o medikaci. Toto porušení povinnosti může mít podle závažnosti a dopadu na obyvatele civilní, trestní a pracovněprávní důsledky.

Jasně vymezený poměr odpovědnosti a povinnosti pomáhá lépe porozumět právům a povinnostem v ošetrovatelské praxi. Preventivní opatření, jako jsou školení a zavádění opatření na zajištění kvality, jsou zásadní pro prevenci chyb v péči. Včasná dokumentace a otevřená komunikace v týmu dále podporují snížení rizika odpovědnosti.

Díky tomu se daří efektivně chránit bezpečnost a pohodu osob vyžadujících péči a zároveň minimalizovat riziko pro pečovatele, že budou voláni k odpovědnosti. To zajišťuje, že ošetrovatelé mohou plnit svůj důležitý úkol s nezbytnými právními znalostmi a potřebnou péčí.

2.4 Relevantní právní základy (BGB, SGB, trestní zákoník)

Občanský zákoník (BGB), Sociální zákoník (SGB) a Trestní zákoník (StGB) tvoří právní základy pro odpovědnost a profesní povinnosti v oblasti péče o seniory.

Občanský zákoník (BGB): BGB upravuje občanskoprávní nároky. V oblasti péče o seniory se to týká zejména nároků na náhradu škody. Ty vznikají například porušením povinností péče. Pečovatel, který nedbalostí nebo úmyslně poškodí obyvatele, může být podle BGB volán k odpovědnosti. Zvláště relevantní jsou zde ustanovení o protiprávních činech (§§ 823 a násl. BGB), která stanovují, kdy je někdo povinen uhradit škodu.

Sociální zákoník (SGB): SGB zahrnuje několik svazků, které se zabývají různými aspekty sociálního zabezpečení. Zvláště důležitý pro péči o seniory je SGB XI, který upravuje pojištění péče. Definuje dávky, standardy péče a požadavky na kvalitu. Dodržování těchto standardů je pro pečovatele závazné, aby byla zajištěna bezpečnost péče o obyvatele i právní ochrana pečovatelů.

Trestní zákoník (StGB): StGB stanovuje trestněprávní základy pro přestupky, které mohou mít důsledky nejen v občanskoprávní, ale i v trestněprávní oblasti. V péči o seniory je zde zvláště relevantní ublížení na zdraví (§§ 223 a násl. StGB). Nedbalostní nebo úmyslné činy, jako je například nesprávné podání léků, mohou být trestně stíhány. Také trestné činy jako porušení mlčenlivosti (§ 203 StGB) jsou relevantní, protože se týkají vztahu důvěry mezi obyvatelem a pečovateli.

Souhra těchto právních základů je klíčová. Pečovatelé musí znát a dodržovat jak občanskoprávní, tak sociální a trestněprávní předpisy. Školení a právní vzdělávání jsou nezbytné k minimalizaci rizika porušení předpisů a zajištění bezpečnosti obyvatel. Znalost těchto právních situací a jejich praktická aplikace je základním kamenem profesionální pečovatelské práce.

3 Druhy odpovědnosti

3.1 Civilní odpovědnost

V rámci péče o seniory se smluvní odpovědnost vztahuje na povinnost poskytnout odškodnění poškozené osobě, pokud v důsledku pečovatelských úkonů či opomenutí došlo ke vzniku škody. Právním základem je především občanský zákoník (BGB). Obzvláště §§ 823 a násl. BGB hrají klíčovou roli, pokud jde o nároky na odškodnění při porušení povinnosti.

Nárok na odškodnění předpokládá, že došlo k porušení povinnosti. Pečovatelka či pečovatel musí při své činnosti dbát potřebné péče odpovídající situaci. Poruší-li tuto povinnost péče a způsobí tím škodu rezidentovi, může to být důvodem pro vznik odpovědnosti.

Příklad: Pečovatelka nechá nestřeženého obyvatele, který je ohrožen pádem, a ten vypadne z postele. Zde by mohl existovat nárok na odškodnění za ublížení na zdraví, pokud byla porušena povinnost dohledání.

Dále je nutné konstatovat existenci zavinění. Rozlišuje se mezi úmyslem a nedbalostí. Nedbale jedná ten, kdo nedbá potřebné péče odpovídající situaci.

Pro otázku odpovědnosti je rozhodující prokázání kauzality. Musí být prokázáno, že pečovatelské pochybení bylo příčinou vzniklé škody. Chybí-li tento důkaz, odpovědnost obvykle zaniká.

Odškodnění zahrnuje jak materiální, tak nemateriální škody. Materiální škody mohou být například náklady na léčbu nebo ztráta výdělku. Nemateriální škody obvykle představují nároky na náhradu bolestného. Výše bolestného se řídí rozsahem utrpené bolesti a individuálními okolnostmi případu.

Závěrem je třeba poznamenat, že zařízení a zaměstnavatelé odpovídají za pečovatelské pochybení svých zaměstnanců v rámci tzv. "odpovědnosti za pomocníky při plnění" (dle § 278 BGB). To znamená, že nositel zařízení může být odpovědný i při pochybení pečovatelky či pečovatele. Pečovatelé by proto měli v zájmu svém, tak i zájmu svých zaměstnavatelů, vždy vykonávat nejvyšší péči.

3.2 Trestní odpovědnost

Trestní odpovědnost v péči o seniory nastává, když chování pečovatele naplňuje skutkovou podstatu trestného činu. Důležité trestní aspekty zahrnují nedbalost, ublížení na zdraví a usmrcení z nedbalosti.

Na rozdíl od občanskoprávní odpovědnosti trestní odpovědnost směřuje k potrestání nesprávného jednání a odrazení od budoucího protiprávního jednání. Zaměřuje se na individuální vinu pečovatele.

Nedbalost je často klíčovým kritériem v trestních řízeních. Pečovatel jedná nedbale, pokud nedbá potřebné opatrnosti a tím neúmyslně způsobí smrt nebo poškození zdraví obyvatele. Typickým příkladem je ignorování bezpečnostních předpisů, což vede k nehodě.

Ublížení na zdraví může nastat, pokud pečovatel aktivním jednáním nebo opomenutím naruší tělesnou integritu obyvatele. To zahrnuje také chybnou distribuci léků, která vede k poškození zdraví.

Zvlášť závažné je usmrcení z nedbalosti. Zde zákon zavazuje pečovatele jednat v určitých situacích na ochranu života obyvatele. Pokud to zanedbají bez ospravedlnitelného důvodu, může to být považováno za usmrcení z nedbalosti. Klíčové je, že existuje pozice garanta, tj. pečovatel je právně povinen jednat.

Pečovatelé si musí být vědomi své odpovědnosti a možných trestních důsledků. Porušení povinnosti péče může nejen zvýšit osobní trest, ale také poškodit pověst celého pečovatelského zařízení. Trestní řízení může vést k peněžním pokutám, trestu odnětí svobody nebo profesním důsledkům. V zájmu ochrany obyvatel a své vlastní právní jistoty by pečovatelé měli vždy jednat obezřetně a zodpovědně.

3.3 Pracovněprávní odpovědnost

Pracovní právní odpovědnost v péči o seniory se týká porušení pracovněprávních povinností a může vést k disciplinárním opatřením, jako je napomenutí nebo výpověď. Napomenutí je upozornění zaměstnavatele na nevhodné chování, které zároveň představuje výzvu ke změně chování. Často je předpokladem pro výpověď z důvodu chování. Příklady chování hodného napomenutí zahrnují opakovanou nepřesnost, ignorování interních pravidel nebo zanedbání pečlivé dokumentace.

Řádná výpověď může být udělena, pokud nelze pracovněprávní vztah nadále pokračovat z důvodů osobních, chování nebo provozních. Výpověď z důvodu chování obecně vyžaduje předchozí napomenutí a je vydána, když zaměstnanec opakovaně ignoruje své povinnosti, například při nevhodném chování vůči obyvatelům nebo kolegům. V případě obzvlášť závažného porušení může dojít i k okamžité výpovědi. Podmínky pro to jsou existence důležitého důvodu, který činí zaměstnavateli další pokračování pracovního vztahu nepřijatelným. Takovým důvodem může být například krádež léků.

Pečovatelé by měli vždy dodržovat úkoly a normy chování stanovené v pracovní smlouvě, aby se vyhnuli negativním pracovněprávním důsledkům. Zaměstnavatelé jsou povinni zajistit řádné informování a zapracování pečovatelů, aby minimalizovali rizika odpovědnosti. To zahrnuje pravidelná školení o zákonných předpisech a interních předpisech.

7 To je jen náhled.

Plnou verzi knihy najdete na <https://www.altenpflege.de> pro registrované uživatele. Registrace i používání jsou zdarma. Kdo se nechce registrovat, může částku uvedenou na straně 2 poslat přes Paypal na adresu buchhaltung@factsoft.de a uvést jak název knihy, tak e-mailovou adresu. Poté obdrží PDF e-mailem.

Kromě bezplatného přístupu ke krátkým učebnicím umožňuje registrace na [altenpflege.de](https://www.altenpflege.de) přímé ucházení se o práci. A také možnost nabídnout vlastní bezplatnou pracovní inzerci. Staňte se i Vy součástí komunity [altenpflege.de](https://www.altenpflege.de)